

پیشنهادهای دیروز آیت‌الله برای فردای ایران

«اعتماد» به بهانه فرارسیدن دوازدهمین سالگرد نماز جمعه هاشمی گزارش می‌دهد

هیچ مشکلی یک‌شبه بحرانی نمی‌شود و هیچ چالش و بحرانی، یک‌شبه به ابرچالش کلان مملکتی تبدیل نمی‌شود. همیشه وقتی با بحرانی اساسی و کلان مواجهیم، کافی است کمی در تاریخ عقبگرد کنیم تا دریابیم که ریشه معضلی که حالا اینچنین دامنگیرمان شده، چه بوده و جالب و البته شاید تلخ آنکه، وقتی در این مسیر واکاوی و آسیب‌شناسی به راه افتاده و عقبگرد می‌کنیم، معمولا به گرفت و گیرهایی کوچک و موردی و چاله‌هایی کم‌عمق و سطحی می‌رسیم که بر اثر غفلت‌مان، هر روز ذره‌ای فرو رفته و حالا چنان گود و عمیق شده که اگر به خودمان نیابیم، همه هستیمان را فرو می‌بلعد.

آنچه حالا چند هفته پس از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری با کمترین میزان مشارکت نسبت به تمامی ادوار گذشته و یک‌سال و چند ماه پس از برگزاری آخرین انتخابات مجلس که آن هم نسبت به تمامی ادوار انتخابات مجلس گذشته، دارای کمترین میزان مشارکت بود، احتمالا ریشه در گذشته ماه‌ها و سال‌های پیش از آن دارد. همان‌طور که فی‌المثل اوضاع تلخ و سخت این روزهای خوزستان که روزگاری به واسطه زندگانی دو رود خروشان کارون و کرخه، از سرسبزترین نقاط نسبت به مناطق مجاور و همجوار بود و حالا در شرایطی گرفتار خشکسالی و تنش آبی است که به باور کارشناسان ندانم‌کاری‌های این همه سال است که امروز خوزستان را به اینجا کشانده و خوزستانی‌ها را اینچنین ناگزیر ساخته با لبان تشنه شب و روز به خیابان بیایند و از تشنگی و کم‌آبی بگویند که اگرچه چندان کهنه نیست، اما ریشه‌ها و علل و عواملی کهنه‌سال دارد.

دیروز 26 تیرماه 1400 بود و 12 سال پیش از آن، یعنی جمعه 26 تیرماه 88 در شرایطی که کشور هنوز درگیر حال و هوای پرتنش انتخابات ریاست‌جمهوری دهم و درگیری‌های پس از آن انتخابات بود، مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی درحالی برای آخرین بار پشت تریبون نماز جمعه تهران ایستاد و از راهکارهایی برای عبور از آن شرایط سخت گفت که حتی اگر می‌دانست شاید آنچه می‌گوید چندان شنیده نشود و

